

Lokalt ledd utveckling

LEADER

HÖGA KUSTEN

VAD ÄR LEADER HÖGA KUSTEN OCH VAD KAN VI GÖRA FÖR DIG?

Leader Höga Kusten är en ideell förening som arbetar med landsbygdsutveckling i Höga Kustens kommuner. Vi kan stötta projekt som är ett samarbete mellan näringslivet, ideella och offentliga parter med upp till 90%. Leader Höga Kusten samarbetar med och finansieras av Höga Kustens kommuner, landstinget, Västernorrlands idrottsförbund, Höga Kusten Turism och EU.

Ansöker gör du genom processen som du hittar nedan. [Slå oss gärna en signal om du har en idé eller funderingar på ett framtida projekt](#)>>

VAD ÄR LEADER HÖGA KUSTEN?

LEADERMETODEN:

Leader är en metod för landsbygdsutveckling. Metoden bygger på samarbete, lokala initiativ och lokala förutsättningar.

INNOVATION

Leaderprojekt ska vara innovativa dvs på något sätt nytänkande. Det kan t ex handla om nya sätt att lösa problem, en ny produkt, en ny metod eller en ny process. Stöd från leader ges inte till ordinarie verksamhet.

HÅLLBARHET

Leaderprojekt ska vara hållbara dvs skapa värden eller verksamhet som finns kvar även efter projektidens slut.

PARTNERSKAP

Leadermetoden bygger på starkt partnerskap. Det betyder att den ideella, den privata och den offentliga sektorn samarbetar för att skapa utveckling.

SAMARBETE

I leaderprojekt samarbetar olika aktörer. Samarbetet får gärna vara gränsöverskridande och sträcka sig över olika branscher, kommuner, samhällssektorer och t o m länder.

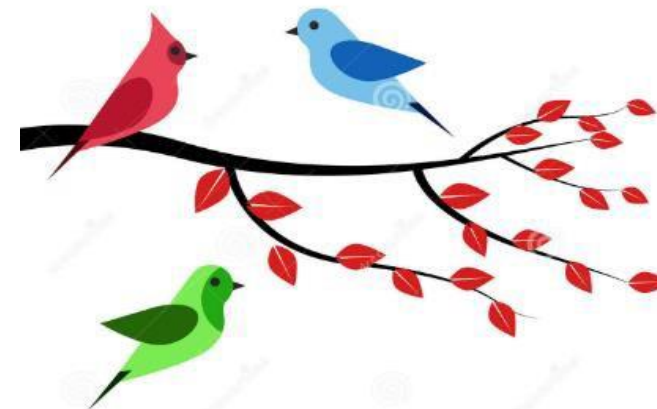
UNDERIFRÅNPERSPEKTIV

Underifrånperspektiv betyder att de som berörs av ett projekt också är de som efterfrågar det. Projektmedlen gör nytta och skapar resultat i det område där effekter önskas.

LEADER METODEN

**IDEELL FÖRENING
LANDSBYGDSUTVECKLING,**

3 PARTNERSKAP

OMSLUTNING 44 MSEK

LAG LEADER HÖGA KUSTEN

LAG REPRESENTERAR

OFFENTLIGA

Regionen

HK Dest

Samtliga kommuner

IDEELLA

Bygderådet Örnsköldsvik

Bygderådet Sollefteå/LUS

Landsbygdsrådet Härnösand

Landsbygdsrådet Kramfors

Västernorrlands idrottsförbund

PRIVATA

HNEF (Paraplyorg. för företagsföreningar i Hsand)

Företagsrepresentation i Landsbygdsgruppen Övik

Företagsrep. LUS/Medborgarkooperativ Edsele

Futura Kramfors

Höga Kusten Turism

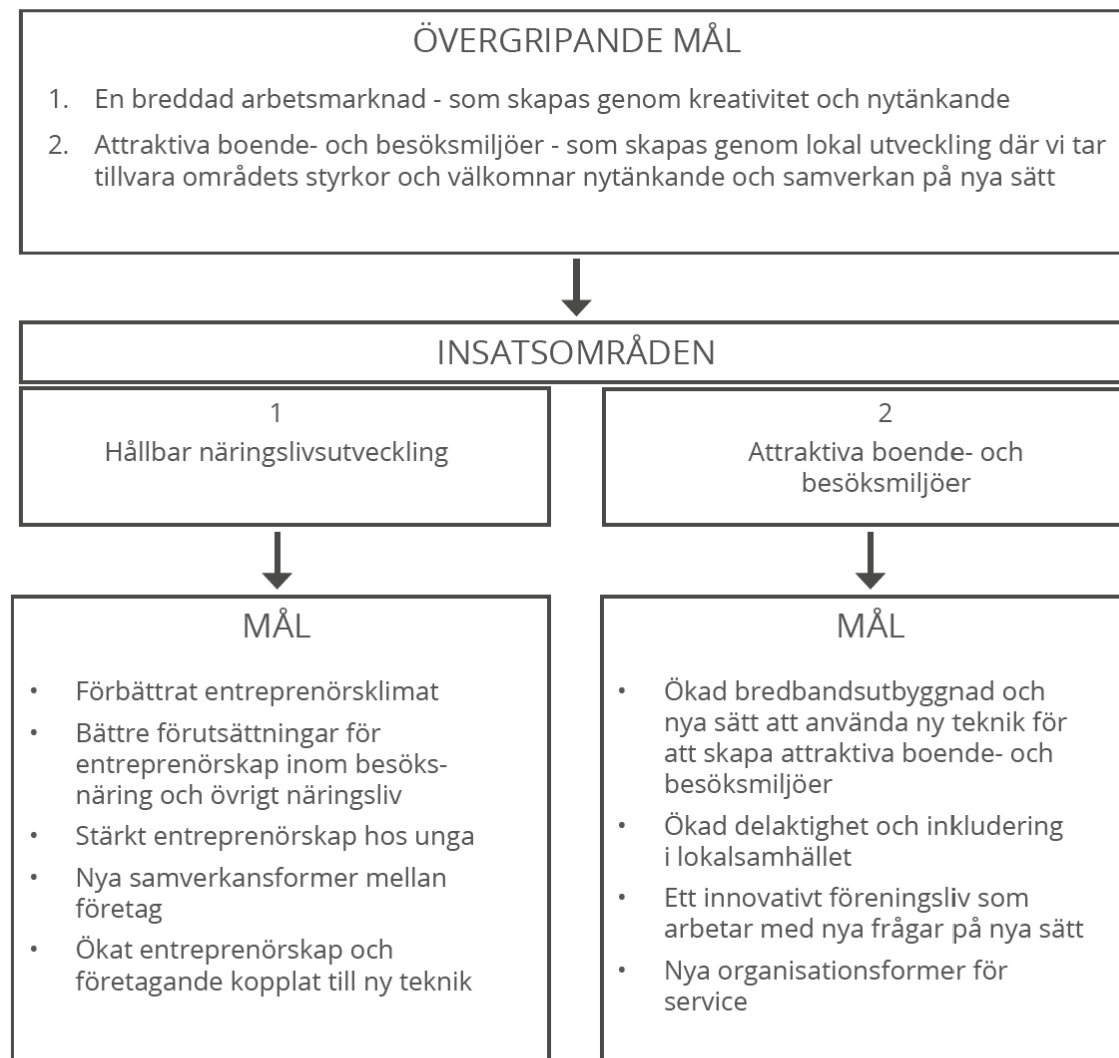
LRF Västernorrland

STRATEGI 2014 - 2020:

INSATSOMRÅDEN OCH MÅL

STRATEGI

PROJEKT

BEVILJADE PROJEKT

Härnösand

- Bredband Landsbygd
- Landsbygd 2.0
- Förstudie fiskodling Ramsjö Bölen (EHFF)

Kramfors

- Samverkan och nätverk i Nora
- Bredband Landsbygd
- Skuleberget – Kajaksatsning
- Bättre service genom samverkan – Lugnvik
- Konst och kulturarv Höga Kusten
- Destinationsutveckling Skuleberget
- Utveckling Marieberg
- Seniorboende Nordingrå

Sollefteå

- Bredband Landsbygd
- Lokal utveckling Sollefteå
- Resele – turistsatsning
- Bredbandsbillerbyar

Örnsköldsvik

- Bygd och stad i balans - Leader
- Kultur och Näringar, Ulvön & Höga Kusten
- Bygdsam Nätradalen
- Sagaleden - förprojekt
- Förvaltning av lax & öring i Moälven (EHFF)

Områdesövergripande

- Ung Landsbygdentreprenör
- Mikrofond för social ekonomi & lokal utveckling

LAG-ägda - områdesövergripande

- Samverkan för Höga Kustens entreprenörer
- Vi Landsbyggare – en satsning på att förändra bilden av entreprenörsklimatet i Höga Kustens landsbygd
- Paraplyprojekt 2 st - Förstudier
- InterReg Sverige Norge Matturism
- TALKO – Ung ideell kraft

NULÄGE - PROJEKTMEDEL

	<u>Landsbyggsfond</u>	<u>Regionalfond</u>	<u>SAMVERKAN</u>
Totalt	29 milj	3,6 milj	2,2 milj
Prioriterat av LAG:	29 milj. kr.	1,35 milj kr	1,2 milj kr
Antal projekt:	18 st.	4 st.	3 st.
Budget drift:	9 milj. kr.		
Kvar att fördela:	0 kr till 2019	2,25 milj. kr.	1 milj. Kr

Hösten 2019 gör Jordbruksverket en omfördelning av fondmedlen som gör att vi kan få fördela ut mer projektstöd inom Landsbyggsfonden.

LEADERS EGNA PROJEKT

PARAPLYPROJEKT - FÖRSTUDIER

För att skapa förutsättning för ett gott genomförande av den kommande satsningen eller projektansökan.

Det övergripande syftet är ett ökat entreprenörskap och företagande kopplat till ny teknik och nya organisationsformer för service. Ej offentliga instanser.

- LAG beviljar ansökan och betalar ut stödet
- Sökanden redovisar till LAG
- LAG sköter redovisningen till Jordbruksverket

Stöd: Mellan 20 000 – 80 000 kr/förstudie

Förskott: 50 %

NULÄGE: 11 beviljade förstudier

INTERREG

MAT & DRYCK LÄNGS NORDENS GRÖNA BÄLTE

KUNSKAPSUTBYTE MELLAN PROJEKTEÄGARE - FÖR LÖSA GEMENSAMMA
UTMANINGAR

1. KOMPETENSUTVECKLING
&
KUNSKAPSÖVERFÖRING

2. AFFÄRS- OCH
PRODUKTUTVECKLING

3. UTVECKLA MATTURISM &
GEMENSAM KOMMUNIKATION

=
Konkurrens-
kraftiga och
lönsamma
företag

MÅL

- **Digitalt kunskapscenter**
- **Kompetensutveckling och kunskapsöverföring**
- **Nya digitala metoder kring kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte (digitalt kompetenscenter) och utveckling av SME**
- **Økt andelen av lokalmat på arrangement**
- **Ökt verdiskaping og lønnsomhet för SME**
- **Ökt stolthet om lokale mat- og drikkeprodukter og tradisjoner i Nordens Gröna Bälte**
- **Att minst 150 företag har etablerat kontakter/samverkar med företag i andra delar av projektets geografiska område**

Vi landsbyggare

LEADER HÖGA KUSTEN

TALKO

IDEELL KRAFT | HÖGA KUSTEN

**UNGAS DELAKTIGHET I
LANDSBYGDSUTVECKLING**

TRANSNATIONELLT SAMARBETSPROJEKT TALKO

PARTNER: Yrkeshögskolan
Centria Yrkeshögskolan Nova,
Leader Polaris, Sorsele United
& Leader Lappland 2020

OLIKA FOKUSOMRÅDEN INOM TALKO

- **ÖSTERBOTTEN:** Organisationsutveckling med fokus på struktur och kommunikation.
- **LEADER POLARIS:** Hur hjälper man den offentliga och den privata sektorn att dra nytta av den ideella sektorn, samt synliggöra den och höja dess status?
- **SORSELE UNITED & LEADER LAPPLAND:** Trepartssamverkan.
- **LEADER HÖGA KUSTEN:** Ungas delaktighet i landsbygdsutveckling

UNG IDEELL KRAFT

Mål: öka delaktigheten och möjligheten att påverka, samt ideellt engagemang bland unga från 16-25 i Höga Kustens kommuner.

1. Bygga nätverk
2. Kartläggning
3. Mobilisera unga
4. Utbildning för samverkande föreningar
5. Finansiering och coaching av ungas egna initiativ/projekt, t.ex. genom projekt-verkstäder
6. Digital marknadsföring av och för unga
7. Konferens kring projektresultat - för unga, föreningar samt kommuner

VAD HAR HÄNT?

- 1) SAMVERKAN
  - Leader-områden
  - Kommuner
  - Technicus
- 2) ANSÖKAN MUCF
  - Inskickad 18/3
- 3) ANNONS OM ADVISORY BOARD HÖGA KUSTEN
  - Via sociala medier
  - Utskick till föreningar, kommuner mm.
  - Utskick till LAG
- 4) INTRESSEKOLL FORSKNING
  - Forskningsanslag via MUCF
  - 3 intresserade forskare

ADVISORY BOARD HÖGA KUSTEN

Vem kan söka?

- Du som är mellan 16 och 25 år.
- Bor i Sollefteå, Kramfors, Härnösand eller Örnsköldsviks kommun.
- Har ett intresse och driv för ungas delaktighet på landsbygden.

Vet du någon som skulle passa? Tipsa oss!

PLANERING

- 1) Advisory Board Höga Kusten
  - Sammansättning
  - Uppstartshelg
- 2) Kartläggning
  - Finansiering för unga
  - Utbildningsupplägg; goda exempel, organisering mm.
- 3) Organisera intresserade forskare – sista ansökan 15 maj
- 4) Svar om finansiering från MUCF i juni
- 5) Konferens i oktober

The image features a diverse group of stylized human faces at the bottom, representing various ages and ethnicities. Above them are several large, colorful speech bubbles in shades of pink, blue, yellow, and green. The text is positioned within one of these bubbles on the right side.

Hur kan Kramfors kommun, företag
och föreningar skapa bättre
förutsättningar för ungas delaktighet
i landsbygdsutveckling?

FÖLJ VÅRAT ARBETE

Lokalt ledd utveckling

LEADER

HÖGA KUSTEN

www.leaderhogakusten.se

Facebook: Leader Höga Kusten

Instagram: Landsbyggare